

Ankestyrelsen

SOCIALSTYRELSEN

Forældre pålæg - en samling af cases

Forældre pålæg – en samling af cases

Dette hæfte indeholder fem illustrative cases om forældre pålæg. Casene er fiktive, men afspejler forskellige familietyper og problemstillinger i relation til forældreansvar. Materialet lægger via refleksionsspørgsmål op til dialog og diskussion af, hvordan et forældre pålæg kan benyttes som redskab i indsatsen for at hjælpe familier med styrkelse af forældreansvar.

Case-materialet henvender sig til kommunale sagsbehandlere og kan anvendes som inspiration i det daglige arbejde med familier. Case-materialet er blevet til på baggrund af journalgennemgang, interviews samt en workshop med sagsbehandlere, Socialstyrelsen og Ankestyrelsen. Rambøll Management Consulting har i samarbejde med Socialstyrelsen og Ankestyrelsen udarbejdet materialet.

De fem cases:

Fatma, 2 år
Jonas, 7 år
Selma, 11 år
Tobias, 14 år
Amir, 16 år

I alle fem cases er der en opsamling fra den børnefaglige undersøgelse og en faglig vurdering. Opsamlingen følger de tre hovedområder i ICS-metoden: Familieforhold – familie og omgivelser; barnets/den unges udviklingsmæssige behov og forældrekompetencer.

Bagerst i hæftet findes et eksempel på udformningen af et forældre pålæg. Eksemplet kan bruges som inspiration til den konkrete udformning af en afgørelse om at meddele et forældre pålæg. Eksemplet knytter an til casen om Jonas.

CASES

Indhold

Case: Fatma på 2 år	3
Case: Jonas på 7 år	5
Case: Selma på 11 år	8
Case: Tobias på 14 år	10
Case: Amir på 16 år	12
Eksempel på udformning af afgørelse om forældre pålæg – Case: Jonas på 7 år	14

Underretningen

Den 8. oktober 2013 modtager Lyngå Kommune en underretning fra en sundhedsplejerske vedrørende Fatma, der er 2 år. Der har været sundhedsplejerske på familien på grund af morens depression og tidligere børnefaglige undersøgelser. Sundhedsplejersken skriver i underretningen følgende:

Under et hjemmebesøg hos familien møder jeg Fatma, der er det yngste barn i familien. Fatma går ikke i daginstitution, men passes hjemme af moren. Moren fortæller, at de sjældent er på legepladsen, og der er ikke nogen i moderens omgangskreds, der har børn på Fatmas alder. Fatma er meget genert under besøget og vil helst være oppe hos mor. Ved puslebordet er det svært at skabe øjenkontakt med

hende og hun er generelt meget urolig. Dette giver anledning til bekymring for Fatmas trivsel og udvikling, da hun ikke får socialt samvær og stimulering af andre jævnaldrende børn.

Fatma vurderes desuden ikke motorisk alderssvarende ligesom hun ikke vurderes at blive tilstrækkeligt sprogligt stimuleret.

På forespørgsel om hvornår Fatma skal i vuggestue, svarer moderen, at Fatma ikke skal i institution, da hun har det godt hjemme hos hende. Mor oplyser også, at hun ikke har overskud til at få Fatma af sted i en institution og heller ikke kender nogen egnet vuggestue.

Den børnefaglige undersøgelse

På baggrund af underretningen iværksætter familieafdelingen en børnefaglig undersøgelse, der resulterer i følgende opsamling og samlede faglige vurdering:

Opsamling

1. Gennemførelse af undersøgelsen:

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af oplysninger indhentet fra: jobcentret og skole, børnefaglig undersøgelse af ældre søskende, samtaler med moderen og sundhedsplejen samt støtte/kontaktperson. Der er ikke afholdt børnesamtale med Fatma på grund af umodenhed/alder.

Der har været et nogenlunde samarbejde med moderen under undersøgelsen. Moderen er en enkelt gang udeblevet fra et møde uden at melde afbud. De sproglige barrierer, og moderens manglende forståelse for børnenes generelle trivsel og udvikling, gør det meget svært at få moderen i dialog. Det har ikke været muligt at kommunikere med moderen uden brug af tolk.

2a. Familieforhold – familie og omgivelser

Familien består af mor, Fatma på 2 år og tre ældre søskende på hhv. 5, 8 og 13 år. Moderen kommer fra Tyrkiet og taler ikke særlig godt dansk. Fatmas far døde kort efter, at hun blev født, og mor har siden da været alene med børnene.

Moderen har tidligere haft en depression og går til samtalerapi hos en psykolog, hvilket hun har gjort gennem længere tid på grund af eftervirkningerne af depressionen. Moderen modtager kontakthjælp og er tilknyttet det lokale jobcenter. Moderens netværk er meget lille. Hendes forældre er i Tyrkiet og hendes bror, som bor i Danmark, har hun ikke kontakt med.

Fatmas tre ældre søskende går i henholdsvis daginstitution og skole. Der foreligger en underretning fra de to ældste børns skole om ulovligt fravær. Begge børnene er tilknyttet en støtte- og kontaktperson, der kommer og hjælper tre morgener om ugen. Der er tidligere foretaget børnefaglige undersøgelser af Fatmas søskende, hvoraf det fremgår, at de ældre børn dækker over moderens manglende nærvær og omsorg. Moderen er flere gange blevet tilbudt familiebehandling i forhold til de ældste børn, men har ikke ønsket at tage imod dette.

2b. Barnets udviklingsmæssige behov

Der er efter underretningen blevet aflagt endnu et besøg af sundhedsplejersken. Denne bemærker, at der fortsat er bekymring for Fatmas udvikling, da hun ikke får tilstrækkelig social, sproglig og motorisk stimulering fra andre børn og voksne. Bortset fra dette er Fatma alderssvarende og følger sin vægt- og længdekurve.

Moderen mener ikke, at Fatma har behov for at komme i vuggestue. Moderen mener, at Fatma ligesom de andre børn vil udvikle sig, når hun kommer i skole.

Ifølge de foreliggende oplysninger fra sundhedsplejersken har Fatma meget sparsom kontakt med jævnaldrende børn. Alle Fatmas ældre søskende går i enten skole eller dagsinstitution, hvorfor Fatma er alene med moderen det meste af dagen.

2c. Forældrekompetencer

På baggrund af samtaler med mor samt oplysninger fra sundhedsplejen og de ældre søskendes skole og dagsinstitution kan det konstateres, at både børn og mor virker velsoignerede. Ligesom der er struktur omkring Fatmas søvn og spisning.

Moderen har dog svært ved at skelne mellem sine børn og deres forskellige behov og kompetencer. Hun taler om børnene i generelle vendinger.

3. Faglig vurdering

Det er nødvendigt at reagere og sikre, at Fatma kommer i dagsinstitution og derved får den sociale, sproglige og motoriske stimulering, som hun vurderes at mangle.

Der er ikke i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse afdækket forhold, der giver anledning til bekymring for, om moderen ikke kan påtage sig sit ansvar som forældre og sikre, at Fatma kommer i daginstitution.

Kriterierne for at træffe afgørelse om forældreplæg er til stede. Forældreplægget skal indeholde et krav om, at moderen skal indskrive Fatma i en daginstitution og have et stabilt fremmøde her.

Moderen skal endvidere tilbydes familiebehandling og en udvidelse af støtte- og kontaktpersonens hjælp til alle ugens hverdage.

Refleksionsspørgsmål

- Kan du genkende dele af Fatma og hendes families historie fra dine egne sager?
- Hvordan tænker du, at sagsbehandleren kan hjælpe Fatmas mor i sit moderskab?
- Hvilke overvejelser ville du have gjort dig ift. at få moren til at samarbejde om Fatma?
- Hvad er væsentligt at have fokus på i overvejelserne om forældreplægget?
- Hvilken beslutning ville du have truffet ift. Fatmas mor?
- Hvordan ville du have formuleret forældreplægget?
- Hvordan tror du, at det vil gå efter to måneder?
- Hvilken opfølgning og vurdering ville du lave i en sådan sag?

Underretningen

Den 5. november 2013 modtager Fjordsand kommune en underretning fra Fjordskolen vedrørende Jonas Hansen, der er 7 år. Skolen oplyser i underretningen følgende:

"Jonas har været elev på skolen siden den 1. august 2012, hvor han begyndte i børnehaveklasse. Jonas var i begyndelsen af børnehaveklassen meget optaget af at være kommet i skole, og han indgik aktivt i de forskellige aktiviteter. I løbet af efteråret 2012 og foråret 2013 får Jonas imidlertid et stigende sygefravær, samt enkelte fraværssdage, der ikke er redegjort for. I forbindelse med fraværet har børnehaveklasselæreren flere gange måtte gøre forældrene opmærksomme på, at de skulle skrive årsagen til fraværet i Jonas' kontaktbog. I de fleste situationer har forældrene efterfølgende skrevet, at fraværet skyldes sygdom. Fraværperioderne har været af en til tre dages varighed.

Der har, siden Jonas begyndte i skolen, været afholdt tre forældremøder og tre skole-hjem-samtaler. Begge forældre har været indkaldt. Jonas' far har ikke deltaget og Jonas' mor har alene deltaget ved det første forældremøde og den første skole-hjem-samtale i efteråret 2012.

I løbet af foråret 2013 har skolen flere gange ved telefonisk henvendelse forsøgt at drøfte Jonas' stigende sygefravær med forældrene. Moderen har henvist til, at de jo ikke er herre over, at Jonas bliver sløj og ikke er frisk til at komme i skole.

Jonas' fravær er efter begyndelsen i 1. klasse steget yderligere. Jonas har i perioden den 12. august 2013 til den 1. november 2013 haft 28 fraværssdage ud af 55 skoledage. I modsætning til tidligere har forældrene kun i et enkelt tilfælde skrevet, at fraværet var forårsaget af sygdom. Skolen har igen forsøgt at få en dialog med Jonas' forældre om skolefraværet. Kontakten har været telefonisk, dog med opfordring til, at problemstillingen kunne drøftes på et møde. Seneste kontakt var den 10. oktober 2013. Efterfølgende henvendelser har været forgæves. Skolen angiver, at det er dens oplevelse, at forældrene ikke ønsker at drøfte fraværet med skolen, og at de ikke anser det for et problem.

Jonas viser, når han møder i skole, klare tegn på, at han har mange og væsentlige faglige huller, og derfor har sværere og sværere ved at følge med. Endvidere er det lærernes og SFO-personalets iagttagelse og vurdering, at Jonas kun har ringe kontakt til de øvrige elever i skolen. Han er ofte alene i frikvartierne og i SFO'en, og det er ligeledes personalets opfattelse, at han sjældent leger med de jævnaldrende fra skolen uden for skole og SFO.

Endelig nævner skolen, at de opfatter Jonas som svært overvægtig, og at han som oftest er trist og uoplagt."

Den børnefaglige undersøgelse

På baggrund af skolens underretning iværksætter familieafdelingen en børnefaglig undersøgelse i november 2013, der resulterer i følgende opsamling og samlede faglige vurdering:

Opsamling

1. Gennemførelse af undersøgelsen:

Det har ikke været muligt at skabe et samarbejde med forældrene om den børnefaglige undersøgelse.

Der har været afholdt børnesamtale. Undersøgelsen er gennemført på baggrund af oplysninger indhentet fra: skole, SFO, lillebrorens daginstitution, jobcenteret, sundhedsplejen og den kommunale tandpleje og børnesamtale.

Forældrene er den 8. november pr. brev informeret om skolens underretning. Det er løbende siden forsøgt at skabe dialog med forældrene gennem adskillige (og ofte forgæves) telefonopkald, af breve med anmodning om at tage kontakt til familieafdelingen samt indkaldelser til møde (i alt tre breve); og endelig to gange ved personligt fremmøde på

bopælen. Der har været planlagt to møder, som forældrene ikke er mødt op til og ikke har reageret i forhold til.

2a. Familieforhold – familie og omgivelser

Familien, der består af mor, far, Jonas på 7 år samt en to år yngre bror, bor til leje centralt i Fjordsand.

Jonas' far er langtidschauffør og er derfor væk fra hjemmet tre til syv dage ad gangen. Jonas' mor er ufaglært, er tilmeldt jobcentret og har det seneste år kun i kortere perioder haft ufaglært arbejde. Hun er fortsat dagpengeberettiget.

Jonas' har en to år yngre bror, der går i Solbørnehaven. Børnehaven oplyser, at Jonas' lillebror jævnligt er syg eller holder en fridag, men at det ikke har givet anledning til bekymring.

2b. Barnets udviklingsmæssige behov

Sundhedsplejerskerne har under deres besøg i hjemmet, mens henholdsvis Jonas og hans lillebror var små, ikke noteret forhold, der gav anledning til bekymring.

Skolesundhedsplejen oplyser, at Jonas blev undersøgt af i begyndelsen af 1. klasse, hvor moren deltog. Undersøgelsen konkluderer, at Jonas er væsentlig overvægtig med dårlig motorik og balance til følge.

Børnetandplejen oplyser, at Jonas i alt er blevet tilset tre gange. Der har alene været tale om undersøgelser.

Jonas' skolefravær er fortsat højt, men har varieret. I perioden den 10. november til den 29. november 2013 havde Jonas alene to fraværsdage, mens han i perioden den 2. december 2013 til den 10. januar 2014 igen har været fraværende 13 ud af 20 skoledage. Forældrene har ikke oplyst noget om baggrunden for fraværet.

Tidligere fravær:

Efteråret 2012 til foråret 2013 – stigende sygefravær med enkelte dage, der ikke er redegjort for.

12. august 2013 til 1. november 2013, 28 fraværsdage ud af 55 skoledage.

Jonas mangler væsentlige faglige elementer, der er gennemgået i klassen, og har som følge heraf svært ved at følge med og koncentrere sig i timerne. Lærerne oplever fortsat, at Jonas er trist, mangler motivation for skolearbejdet og er isoleret ift. de øvrige børn.

Ifølge de foreliggende sparsomme oplysninger baseret på skolens viden, deltager Jonas ikke i organiserede fritidsinteresser. Han har endvidere kun meget sporadisk kontakt med jævnaldrende i fritiden.

Bortset fra at Jonas er fagligt bagefter, har skolen oplyst, at den oplever, at han udviklingsmæssigt er alderssvarende. Han er en forholdsvis stille dreng, som holder sig meget for sig selv, eller snakker med de voksne. Han opleves som værende usikker på sig selv, og hvorledes han skal skabe kontakter til jævnaldrende. Skolen oplyser endvidere, at Jonas tilkendegiver, at han har det godt med både sin far og mor, og han ser meget op til faren.

Jonas har ved børnesamtale fortalt, at han om morgenen tit har ondt i maven, og er bange for at komme i skole. Han synes det er svært det, de skal lære, så han vil hellere være hjemme hos moren. Han synes også at det er svært at komme i snak med de andre børn.

2c. Forældrekompetencer

På baggrund af oplysninger fra skole og børnehave kan det konstateres, at såvel forældre som børn virker velsoignerede, og at påklædningen er i orden. Begge børn har madpakke med, når de møder i henholdsvis skole og daginstitution, men de bærer præg af at være hurtigt lavet og indeholder ofte usunde ting som kiks og chokolade. Der er ikke iagttaget usædvanlige konflikter mellem børn og forældre.

3. Faglig vurdering

Det er nødvendigt at reagere hurtigt og få reduceret Jonas' fravær, så han ikke kommer yderligere bagefter. Det må erkendes, at det ikke er muligt at komme i dialog med forældrene om at samarbejde om løsning af problemet.

Der er ikke i forbindelse med den børnefaglige undersøgelse afdækket forhold, der indikerer, at Jonas' forældre ikke er i stand til at påtage sig deres ansvar som forældre, og sørge for, at Jonas kommer i skole.

Kriterierne for at træffe afgørelse om forældreplæg er til stede. Forældreplægget skal indeholde krav om at forældrene får Jonas i skole og at forældrene deltager i forældremøder.

Refleksionsspørgsmål

- Kan du genkende dele af Jonas' og hans families historie fra dine egne sager?
- Hvad tænker du er væsentligt at være opmærksom på ift. Jonas' forældre?
- Hvordan bør processen før og efter afgørelsen om forældreplæg tilrettelægges?
- Hvilke handlepligter skal forældreplægget indeholde?
- Er der behov for andre foranstaltninger?
- Hvordan vil du forsøge at skabe dialog og samarbejde med Jonas forældre?
- Hvordan ville du have informeret forældrene om forældreplægget?

Underretningen

Den 3. maj 2013 modtager Krabsholm Kommune en underretning fra Krabsskolen vedrørende Selma og hendes lillesøster. Pigerne er henholdsvis 11 og 7 år. Skolen oplyser i underretningen følgende:

Selma har været elev på Krabsskolen siden august 2008. I børnehaveklassen og 1. klasse blev Selma fulgt i skole af sine forældre. Efter at være startet i 2. klasse er Selma begyndt selv at gå i skole. Frem mod december 2010 blev Selma dog fortsat fulgt i skole af sine forældre 2-3 gange om ugen. Selmas lillesøster begyndte i børnehaveklassen i august 2012. I perioden august til december 2012 blev lillesøsteren primært fulgt i skole af forældrene, men af og til blev hun fulgt af Selma. Efter juleferien har vi alene set Selma aflevere sin lillesøster i skole. Samtidig er Selmas skolefravær steget, således at hun i perioden 8. januar til 30. april 2013 havde 20 fraværsdage ud af 55 skoledage. Skolen har observeret, at Selma ofte afleverer sin lillesøster, men herefter forlader skolen igen. Skolen har flere gange forsøgt at kontakte forældrene for at tale om Selmas fravær samt pigernes generelle trivsel. Det er dog tydeligt, at forældrene ikke ønsker at indgå i dialog med skolen, men skolen er i tvivl om, hvorvidt forældrene forstår, hvad de siger.

Når Selma møder i skole, har hun svært ved at følge med, da hun grundet det høje fravær har mange faglige huller. Selmas lillesøster er også bagud fagligt, og det er ikke skolens indtryk, at forældrene laver lektier med pigerne derhjemme.

Skolen bemærker endvidere, at pigerne tilbringer mange af deres frikvarterer sammen i stedet for at tilbringe dem med deres klassekammerater. Begge piger er meget stille og holder sig for sig selv, når de er inde i klassen. Selma har ofte ingen madpakke med, og begge piger virker ofte trætte og uoplagte.

Den 10. maj 2013 modtager Krabsholm Kommune en underretning fra Vuggestue Birken, hvor den yngste søster, Leila, på 2 år går. Vuggestuen oplyser i underretningen:

Leila har gået i vuggestuen siden april 2012. Leila bliver ofte hentet og afleveret af sin storesøster Selma. Efter vuggestuens vurdering får Leila ikke nok stimuli derhjemme, og hun er derfor ikke alderssvarende hverken fysisk eller sprogligt. Det er desuden vuggestuens indtryk, at Leila primært bliver passet af sin søster og ikke af sine forældre.

Den børnefaglige undersøgelse

På baggrund af underretningerne fra Krabsskolen og Vuggestuen Birken iværksætter familieafdelingen en børnefaglig undersøgelse i maj 2013, der resulterer i følgende opsamling og samlede faglige vurdering:

Opsamling

1. Gennemførelse af undersøgelsen:

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af oplysninger indhentet fra: skole, vuggestue, jobcentret, samtaler med forældrene og børnesamtale. Der har ikke været afholdt børnesamtale med den mindste af børnene, Leila, på grund af dennes umodenhed.

Forældrene er blevet informeret om underretningerne henholdsvis den 5. og den 13. maj 2013. Der har været afholdt flere samtaler med forældrene i forbindelse med undersøgelsen. Der har været indkaldt til tre møder, hvoraf forældrene mødte op til det første, men herefter er de udeblevet uden afbud.

2a. Familieforhold – familie og omgivelser

Familien, der består af mor, far, Selma på 11 år samt to yngre søstre, på henholdsvis 7 og 2 år. Familien bor til leje i et socialt belastet boligområde. Familien er kommet til Danmark fra Iran for 10 år siden.

Moderen har aldrig haft et arbejde i Danmark. Hun taler ikke dansk og har en meget lille omgangskreds, som primært består af nabokvinderne i

området, der også er af anden etnisk oprindelse end dansk. Faderen har for mange år siden haft et vikariat på en fabrik, hvor han lærte at tale lidt dansk. Siden har han ikke været i beskæftigelse. Begge forældre er nu på kontanthjælp.

2b. Barnets udviklingsmæssige behov

Under børnesamtalen virker Selma uopmærksom. Hun har svært ved at koncentrere sig og fokuserer meget på, hvad der skal ske med hendes mindre søskende. Selma fortæller, at hun tager sig af de huslige pligter og sørger for de to yngre søskende.

Skolen oplyser, at Selmas fravær fortsat er højt, og hun er fortsat bagud fagligt. Desuden har hun sjældent fået lavet alle sine lektier, når hun møder til undervisning. Selma er fortsat isoleret i frikvartererne og holder sig sammen med sin lillesøster.

Oplysningerne fra skole og vuggestue tyder på, at Selma har overtaget forældreansvaret i hjemmet, hvilket går ud over hendes egen trivsel og skolegang.

2c. Forældrekompetencer

Forældrene har haft svært ved at falde til i Danmark. De virker triste og frustrerede over deres tilværelse i Danmark og har ikke meget overskud til at tage sig af de tre børn. På baggrund af oplysningerne fra skole, vuggestue samt samtaler med forældrene må det konstateres, at forældrene ikke yder tilstrækkelig omsorg for deres børn.

3. Faglig vurdering

Undersøgelsen viser, at familien har behov for massiv støtte, hvis børnene skal blive boende i hjemmet. Det er nødvendigt med en hurtig indsats for at sikre Selmas skolegang samt pigernes trivsel. På nuværende tidspunkt taler hensynet til børnene ikke på afgørende måde for en anbringelse. Det vurderes, at familiebehandling vil kunne støtte forældrene i at tage det nødvendige ansvar for opdragelsen og omsorg for børnene.

Kriterierne for at træffe afgørelse om forældre-pålæg om, at forældrene skal sørge for at Selma kommer i skole hver dag og at forældrene deltager i familiebehandling, er til stede.

Refleksionsspørgsmål:

- Kan du genkende dele af Selma og hende families historie fra dine egne sager?
- Hvad tænker du er væsentligt at være opmærksom på?
- Hvordan ville du forsøge at få Selmas forældre til at samarbejde?
- Hvilke overvejelser ville du have gjort dig?
- Hvad er væsentligt at have fokus på i overvejelserne om forældrepålægget?
- Hvad tænker du om sagsbehandlerens overvejelser vedr. anbringelsen af Selma og hendes søskende?
- Hvilken beslutning ville du have truffet i forhold til Selmas forældre?
- Hvordan ville du have informeret Selmas forældre om pålægget?
- Hvilken opfølgning og vurdering mener du, der bør laves for Selmas forældre?

Underretningen

Den 29. marts 2013 søger Hanne tilskud til efter-skoleophold til sin søn Tobias på 14 år hos Søland kommune. I den forbindelse indhenter Søland Kommune oplysninger fra Sølund Skole. Kommunen har ikke tidligere kendskab til familien.

Sølund Skole skriver i redegørelsen:

Tobias har gået på Søland Skole siden 5. januar 2013. I denne periode har Tobias haft et højt fravær. Han har i perioden 5. januar 2013 til 1. marts 2013 haft 20 fraværsdage ud af 61 skoledage. Desuden er Tobias kommet for sent i skole ni gange. Tobias har ikke altid kunnet forklare sit fravær, men siger, at han har svært ved at komme op om morgenen. Det er vores indtryk, at moderen er meget dominerende i forhold til Tobias. Det er ikke vores opfattelse, at hun lytter til Tobias ønsker og behov.

Den 2. april 2013 modtager Søland Kommune en mellemkommunal underretning fra Fjordsand Kommune, i forbindelse med at familien flyttede i januar 2013 til Søland Kommune.

Fjordsand Kommune oplyser i underretningen følgende:

Familien flyttede fra Fjordsand Kommune i januar 2013. I CPR kan vi se, at familien har boet i flere forskellige kommuner i de sidste par år. Tobias har siden skolestart i august 2006 gået på fire forskellige skoler. Han har senest skiftet skole i september 2012. Fjordsand Kommune påbegyndte i september 2012 en børnefaglig undersøgelse, men denne nåede ikke at blive afsluttet forinden familien flyttede. Undersøgelsen gav dog anledning til bekymring for mor-barn-relationen.

Den børnefaglige undersøgelse

På baggrund af den mellemkommunale underretning og skolens oplysninger iværksætter familieafdelingen en børnefaglig undersøgelse i april 2013, der resulterer i følgende opsamling og samlede faglige vurdering:

Opsamling

1. Gennemførelse af undersøgelsen:

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af oplysninger indhentet fra: tidligere kommune, skole, jobcentret, børnesamtale, Ungdommens Uddannelsesvejledning og samtaler med moderen. Der har været et fint samarbejde med moderen omkring undersøgelsen.

2a. Familieforhold – familie og omgivelser

Familien, der består af Hanne (mor) og Tobias, er i januar 2013 flyttet ind hos Hannes nye kæreste. Der er ikke nogen oplysninger om Tobias' biologiske far. Tobias kender ikke sin far. Hanne er ikke i beskæftigelse, men er tilmeldt et uddannelsesforløb hos det lokale jobcenter, som hun dog ofte udebliver fra.

2b. Barnets udviklingsmæssige behov

Tobias' nuværende skole har oplyst, at Tobias skolegang bærer præg af, at han har skiftet skole fire gange. Desuden oplyser skolen, at Tobias har et massivt skolefravær, og det er skolens indtryk, at mor er meget dominerende.

Tobias har fortalt ved børnesamtalen, at han har svært ved selv at komme op om morgenen og afsted til skole, men giver udtryk for at det ikke er hans mor skyld. Tobias giver udtryk for, at mor har så meget hun selv skal, og at han helst ikke vil belaste hende. Samtidig føler Tobias ikke, at mor lytter til ham og hans ønsker. Tobias ønsker bestemt ikke at komme på efterskole, da det vil betyde endnu et skoleskift.

2c. Forældrekompetencer

På baggrund af samtaler med mor og Tobias samt besøg i hjemmet kan det konstateres, at der er en meget anspændt og usund mor-barn-relation, hvor moderen ikke lytter til Tobias' ønsker og behov, men hele tiden har sine egne behov i centrum.

Mor ønsker, at Tobias skal på efterskole.

3. Faglig vurdering

Det er nødvendigt at reagere hurtigt og få reduceret Tobias' fravær og sikre at han kommer i skole hver dag. Der har været en fin dialog med mor under den børnefaglige undersøgelse, men det er tydeligt at moderen ikke uden hjælp kan sørge for, at Tobias kommer i skole. Tobias fravær er fortsat meget højt.

Relationen mellem Tobias og moderen giver anledning til at overveje, om Tobias ville profitere af at komme i aflastning i form af familiepleje eller opholdssted et sted i nærheden. På den måde kan

han blive i sin nuværende skole, samtidig med at der arbejdes med mor-barn-relationen. Både Tobias og mor har dog givet udtryk for, at de ikke er interesserede i dette.

Det vurderes, at familien tilbydes, at Tobias bliver tilknyttet "Morgenholdet", som kommer hver morgen og følger Tobias i skole. Familien gives forældrepålæg om, at moderen skal acceptere dette samt sørge for, at Tobias fravær skal være nedbragt inden for to måneder.

Kriterierne for at træffe afgørelse om forældrepålæg er til stede.

Refleksionsspørgsmål:

- Kan du genkende dele af Tobias og hans mors historie fra dine egne sager?
- Hvad tænker du er væsentligt at være opmærksom på ift. Tobias og hans mor?
- Hvilke overvejelser ville du have gjort dig ift. kontakt og samarbejde med Tobias' mor?
- Hvad ville du have valgt at gøre ift. Tobias og hans mor?
- Er forældrepålægget tilstrækkeligt i den konkrete sag? (sætning bedes indsættes)
- Hvordan ville du have formulere forældrepålægget?
- Hvad tror du, der vil ske efter forældrepålægget er meddelt?
- Hvad mener du, at man skal være særligt opmærksom på i sagen fremover?

Underretningen

Den 4. februar 2013 modtager Nordsund Kommune via Ungdommens Uddannelsesvejledning en underretning fra Nordsund Teknisk Skole om Amir Salah, der er 16 år. Skolen oplyser i underretningen følgende:

Amir har gået på Nordsund Teknisk Skole siden august 2012. Amir har fra begyndelsen haft en del fravær, men dette er tiltaget siden november 2012. I perioden 1. december 2012 til 1. februar 2013 havde Amir 25 fraværsdage ud af 35 skoledage. Når han møder i skole, kommer han ofte for sent. Skolen er bekymret for om Amir er ved at afbryde sit uddan-

nelsesforløb. Når Amir kommer i skole er han grænsesøgende i sin adfærd overfor underviserne og de andre elever og bliver let provokeret.

Den 30. februar 2013 modtager Nordsund Kommune en underretning fra Nordsund Skole om bekymring for Amirs tre yngre søskende. Skolen oplyser i underretningen følgende:

Skolen er bekymret for de tre børns trivsel. Børnene møder op i skolen uden madpakke og idrætstøj, de virker desuden trætte og uoplagte.

Den børnefaglige undersøgelse

På baggrund af underretningerne fra Nordsund Teknisk Skole iværksætter familieafdelingen en børnefaglig undersøgelse i februar 2013, der resulterer i følgende opsamling og samlede faglige vurdering:

Opsamling

1. Gennemførelse af undersøgelsen:

Undersøgelsen er gennemført på baggrund af oplysninger indhentet fra: Nordsund Teknisk Skole, Nordsund Skole, jobcentret, Ungdommens Uddannelsesvejledning og børnesamtale.

2a. Familieforhold – familie og omgivelser

Familien, der består af mor, far, Amir og tre yngre søskende, kommer oprindeligt fra Irak. Familien bor i en mindre lejelejlighed.

Moderen er ikke i beskæftigelse men modtager kontanthjælp, mens faren har et fleksjob.

Amirs søskende går i almindelig folkeskole. Der er ligeledes modtaget underretning om bekymring for de yngre søskendes trivsel.

2b. Barnets udviklingsmæssige behov

Der er tidligere modtaget en underretning fra Amirs folkeskole om bekymring for Amirs trivsel grundet hans problematiske adfærd i skolen.

Under børnesamtalen fortæller Amir, at han ikke har sit eget værelse, og han opholder sig derfor meget på gaden med en gruppe andre unge, også sent om aftenen. Amir kan ikke se, at der er nogen problemer med hans høje skolefravær, ligesom han ikke synes, at hans adfærd er problematisk. Det er dog svært, at få ret mange oplysninger fra Amir, da han ikke er særlig samarbejdsvillig.

Ifølge fraværbladet fra skolen er Amirs fravær ikke blevet nedbragt siden 1. februar 2013. Skolen oplyser endvidere, at selvom Amir har gode dage, hvor han er sød og deltagende i undervisningen, er han de fleste dage fortsat grænsesøgende.

4. Forældrekompetencer

På baggrund af de sparsomme oplysninger fra Nordsund Skole og Nordsund Teknisk skole kan det konstateres, at forældrene har svært ved at overskue dagligdagen med fire børn. Forældrene formår ikke at støtte Amir i, at komme i skole ligesom de yngre søskende ikke har madpakke og idrætstøj med.

5. Faglig vurdering

Der er behov for en indsats for at få nedbragt Amirs fravær og sikre hans fortsatte skolegang, samt at arbejde med Amirs adfærd.

Det vurderes, at familien har behov for familiebehandling, og at familien bør tilknyttes en støtteperson, der kan give råd og vejledning om, hvordan forældrene kan organisere dagligdagen. Der skal desuden stilles krav til forældrene om at deltage i møder med hensyn til at få belyst Amirs problemer omkring fravær fra skole, og herunder få ham til at møde i skole hver dag og til tiden samt hans grænseoverskridende adfærd.

Ovenstående drøftes med familien på et møde. Familien er afvisende i forhold til at indgå i familiebehandling, og giver udtryk for, at de ikke har tid og kræfter til at deltage. De har svært ved at sætte ord på, hvilken form for hjælp de ønsker.

Kriterierne for at træffe afgørelse om forældreplæg er til stede om, at forældrene skal deltage i møder med konkrete myndigheder (nævnes ved navn) om løsning af Amirs problemer omkring fravær fra Teknisk skole og adfærd samt at forældrene deltager i familiebehandling med hensyn til hele familiens trivsel.

Refleksionsspørgsmål:

- Kan du genkende dele af Amir og hans families historie fra dine egne sager?
- Hvad tænker du er væsentligt at være opmærksom på ift. Amir og hans familie?
- Hvilke overvejelser ville du have gjort dig ift. at meddele Amirs forældre et forældreplæg?
- Hvad er væsentligt at have fokus på i overvejelserne om forældreplægget?
- Hvad ville du have rådet sagsbehandleren til, hvis du var med på teammødet?
- Hvilken beslutning ville du have truffet ift. Amir og hans forældre?
- Hvilket indhold bør forældreplægget have?
- Hvordan ville du have udformet forældreplægget?
- Hvad mener du, at sagsbehandleren bør have særligt fokus på over for familien efterfølgende?
- Hvad mener du at næste skridt bør være ift. Amir og hans forældre?

EKSEMPEL PÅ UDFORMNING AF AFGØRELSE OM FORÆLDREPÅLÆG CASE: JONAS PÅ 7 ÅR

Trin 1:

Afgørelse om forældrepålæg:

Til Forældre

X Kommune har i dag truffet følgende afgørelse om forældrepålæg:

- I skal sørge for at Jonas kommer i skole og deltager i alle timer hver dag i perioden 1. februar 2014 til 30. april 2014
- Mindst én af jer skal deltage i de 2 førstkomende forældremøder på Jonas' skole

Ved sygdom hos Jonas eller lovlig fravær for Jonas, skal I kontakte skolen senest samme dag, som fraværet finder sted.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at Jonas har haft et ulovligt skolefravær igennem længere tid, hvilket har betydet, at han fagligt er væsentlig bagud. Vi vurderer, at der er risiko for, at Jonas' udvikling er i fare på grund af den manglende skolegang, og at dette beror på, at I ikke har levet op til jeres forældreansvar. I er blandt andet også udeblevet fra møder om Jonas' skolegang.

Afgørelsen er truffet efter § 57a, stk. 1, jf. stk. 2 og 3, i lov om en social service, jf. bekendtgørelse nr. 1023 af 23. september 2014.

Vi gør opmærksom på, at overholdelse af pålægget er en betingelse for at modtage børne- og ungeydelse og for at Jonas medregnes ved beregningen af boligstøtte.

Hvis pålægget ikke overholdes, vil vi træffe afgørelse om, at børneydelsen for Jonas for førstkomende kvartal ikke bliver udbetalt, jf. § 2, stk. 1, nr. 5 i lov om en børne- og ungeydelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 966 af 19. september 2011. Hvis I modtager boligstøtte, vil manglende overholdelse af pålægget betyde en ny beregning af boligstøtten, jf. § 7a, stk. 1, nr. 2 i lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 1231 af 29. oktober 2013.

Klagevejledning:

I kan indbringe afgørelsen om forældrepålæg for Ankestyrelsen. I skal klage inden 4 uger efter modtagelse af afgørelsen. Klagen skal sendes til os (kommunen). Hvis vi ikke giver Jer medhold, sørger vi for at sende klagen videre til Ankestyrelsen.

Trin 2:

Partshøring af modtagne oplysninger om manglende overholdelse af forældrepålægget – skolefravær og manglende deltagelse i forældremøder.

Trin 3:

Afgørelse om manglende efterlevelse af forældreplæg:

Til forældre

X Kommune har truffet afgørelse om manglende efterlevelse af forældreplæg:

- Børneydelsen for Jonas vil ikke blive udbetalt for 3. kvartal 2014
- Boligstøtte vil blive omberegnet med virkning fra maj måned 2014, da Jonas ikke vil indgå i beregningen af støtte

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at Jonas' skole har oplyst, at Jonas i perioden 1. februar til 30. april 2014 stadig har haft et ulovligt fravær. Jonas har haft fravær 8 gange og han er kommet for sent 14 gange. Det er yderligere oplyst, at ingen af Jer har deltaget i forældremødet den (dato). Forældreplægget af (dato) er derfor ikke overholdt.

Vi vurderer, at Jeres udokumenterede oplysninger om, at I har været syge og haft mange problemer ikke skyldes undskyldelige omstændigheder i lovens forstand.

Overholdelse af plæggene er en betingelse for at modtage børne- og ungeydelsen, jf. lov om en børne- og ungeydelse, og for, at Jonas medregnes ved beregningen af boligstøtten, jf. lov om en individuel boligstøtte, hvilket vi har oplyst Jer om, da vi gav Jer plægget.

Vores afgørelse er truffet efter § 2, stk. 1, nr. 5 i lov om en børne- og ungeydelse, jf. bekendtgørelse af 966 af 19. september 2011 samt § 7a, stk. 1, nr. 2 i lov om en individuel boligstøtte, jf. bekendtgørelse af 1231 af 29. oktober 2013.

Klagevejledning:

I kan indbringe afgørelsen om standsning af børneydelsen og om beregning af boligstøtten til Ankestyrelsen. I skal klage inden 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen. Klagen skal sendes til os (kommunen). Hvis vi ikke giver Jer medhold i klagen, sørger vi for at sende klagen videre til Ankestyrelsen.

Forældre pålæg – en samling af cases

Udgiver: Socialstyrelsen og Ankestyrelsen

Udgivelsesår: 2015

Foto: Socialstyrelsen

Layout: www.kreativgrafisk.dk

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen
Teglholmsgade 3
2450 København SV
Telefon: +45 33 41 12 00
Mail: ast@ast.dk
www.ankestyrelsen.dk

SOCIALSTYRELSEN

Socialstyrelsen
Edisonsvej 18
5000 Odense C
Tlf. +45 72 42 37 00
info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk